PIRKANMAAN HYVINVOINTIALUE

Työterveyshuollon kattotoimintasuunnitelma vuodelle 2027 (päivitetään vuosittain)

1.HYVINVOINTIALUEEN PERUSTIEDOT JA TOIMINNAN KUVAUS HYVINVOINTIALUEELLA

Pirkanmaan hyvinvointialue toimii 23:n kunnan alueella ja Pirkanmaan hyvinvointialueella toimitaan organisaatiorakenteessa neljällä tehtäväalueella. Tehtäväalueita ovat Sote-palvelut, Pelastuspalvelut, Tukipalvelut sekä Strateginen ohjaus ja järjestäminen. Sote-palvelut jakautuvat neljälle palvelulinjalle sairaalapalveluihin, avopalveluihin, lasten, nuorten ja perheiden palveluihin sekä ikäihmisten ja vammaisten palveluihin.

2. SOPIMUSSISÄLTÖ

Työterveyshuoltopalvelujen tilaus perustuu palveluntuottaja Tullinkulman Työterveys Oy:n (jäljempänä Pirte) kanssa laadittuun palvelusopimukseen. Sopimus sisältää työnantajan järjestettäväksi säädetyt työterveyspalvelut ja muut ennaltaehkäisevät työterveyshuoltopalvelut (Kelan korvausluokka 1) ja muut työterveyspainotteiset sairaanhoitopalvelut (Kelan korvausluokka 2) sekä muut tarvittavat lisäpalvelut (Ei Kela-korvattava), joiden sisältö määritellään myöhemmin tässä dokumentissa. Työterveyshuolto tekee työpaikan tarpeista lähtevää suunnitelmallista ja moniammatillista yhteistyötä muun sosiaali- ja terveydenhuollon ja kuntoutuksen toimijoiden kanssa. Työterveyshuolto arvioi neuvonnan ja ohjauksen tarpeen työpaikkaselvityksellä, terveystarkastuksilla tai muilla työterveysyhteistyössä sovituilla työterveyshuollon menetelmillä.

3. TYÖTERVEYSYHTEISTYÖN TAVOITTEET TOIMINTASUUNNITELMAKAUDELLA

Tarpeet

Työterveysyhteistyön vaikuttavuutta tulee vahvistaa hyödyntämällä työpaikan, työterveyshuollon ja työterveysyhteistyön tuottamaa tietoa nykyistä suunnitelmallisemmin. Työkyvyn heikkeneminen tulee tunnistaa mahdollisimman varhaisessa vaiheessa, jotta tukitoimet voidaan käynnistää ennen sairauspoissaolojen pitkittymistä tai työkyvyn merkittävää heikkenemistä.

Työkyvyn tuen toimintamallien yhdenmukaista toteutumista, esihenkilöiden osaamista sekä työssä jatkamisen ja työhön paluun tukemista tulee edelleen vahvistaa. Työpaikoilla tulee hyödyntää aktiivisesti työn muokkaamisen, työaikajoustojen, kuntoutuksen ja muiden työkyvyn tuen keinojen mahdollisuuksia.

Työpaikkaselvityksissä tunnistettujen kehittämistarpeiden käsittelyä, toteutumisen seurantaa ja vaikuttavuuden arviointia tulee vahvistaa. Samalla työterveyshuollon palveluiden käyttöä, resurssien kohdentumista ja kustannustietoa tulee hyödyntää nykyistä aktiivisemmin toiminnan suunnittelussa ja kehittämisessä.

Tavoitteet

- Varhainen tuki toteutuu yhdenmukaisesti koko organisaatiossa, ja työkyvyn heikkeneminen tunnistetaan oikea-aikaisesti.
- Työssä jatkamista, osatyökykyisten työskentelyä ja työhön paluuta tuetaan suunnitelmallisesti.
- Sairauspoissaolojen kokonaismäärä vähenee 2% vuoteen 2026 verrattuna.
- Työpaikkaselvityksissä tunnistetut kehittämistarpeet tukevat työolojen, työturvallisuuden ja työkyvyn suunnitelmallista kehittämistä.
- Työterveyshuollon resurssit kohdennetaan tarkoituksenmukaisesti ja vaikuttavasti siten, että kustannukset pysyvät hallinnassa ja ennaltaehkäisevän työterveyshuollon osuus korvattavista kustannuksista on vähintään 60 %.

Seurattaviin mittareihin kuuluvat varhaisen tuen keskustelut, terveystarkastukset, ryhmätason toimet, sairauspoissaolot, korvaavaa työ, työterveysneuvottelut, työkykykäynnit sekä työpaikkaselvityksien toteutuminen ja niiden toimenpidesuositusten toimeenpano. Tuloksia käsitellään ohjausryhmässä ja työsuojelutoimikunnassa säännöllisesti.

Laadun kehittäminen

Työterveyshuollon palveluiden laatua ja toimivuutta arvioidaan henkilöasiakkailta ja organisaation yhteistyötahoilta kerättävän palautteen sekä työterveysyhteistyössä tuotetun tiedon avulla. Palautetta kerätään työntekijöiltä NPS-kyselyillä ja avoimilla palautekanavilla sekä työnantajalta vuosittaisella asiakkuustyytyväisyyskyselyllä ja työterveysyhteistyön yhteydessä.

Palautteen käsittelyä ja hyödyntämistä kehitetään osana työterveysyhteistyötä, jotta palveluiden vahvuudet, kehittämiskohteet ja eri asiakasryhmien tarpeet tunnistetaan nykyistä paremmin. Palautteen perusteella tunnistettuja kehittämistarpeita käsitellään säännöllisesti ja niiden huomioimista palveluiden kehittämisessä vahvistetaan.

4. TYÖTERVEYSYHTEISTYÖN TAVOITTEIDEN SAAVUTTAMISEKSI SUUNNITELLUT KEINOT

Työnantajan järjestettäväksi säädettyyn ennaltaehkäisevään työterveyshuoltoon (Kela korvausluokka I) kuuluvat työpaikkaselvitykset ja toimintasuunnitelma, terveystarkastukset työntekijän terveydentilan selvittämiseksi erityistä sairastumisen vaaraa aiheuttavassa työssä tai työympäristössä ja terveystarkastukset työntekijän työ- ja toimintakyvyn selvittämiseksi työstä aiheutuvien terveydentilaan kohdistuvien vaatimusten vuoksi, työntekijän työ- ja toimintakyvyn

Työpaikkaselvitys on toteutettava työn sisältö ja työolosuhteet huomioon ottaen käyttäen tarkoituksenmukaisia menetelmiä ja asiantuntemusta. Tehdyt havainnot, arviot ja toimenpide-ehdotukset on kirjattava työ-paikkaselvityksestä laadittavaan asiakirjaan. Työpaikkaselvityksessä annetaan tietoa, neuvontaa ja ohjausta työpaikan terveysvaaroista ja -haitoista sekä työstä ja työympäristöstä aiheutuvasta erityisen sairastumisen vaarasta. Työpaikkaselvityksessä tehdyt havainnot, arviot ja toimenpide-ehdotukset kirjataan työpaikkaselvityksestä laadittavaan asiakirjaan. Työpaikkaselvityksen raportin perusteella pidetään palautetilaisuus.

Esihenkilötyön psykososiaalinen kuormitus arvioidaan erillään perustyöpaikkaselvityksestä esihenkilöryhmittäin. Tarvittaessa arviointi laajennetaan työterveyspsykologin tekemäksi suunnatuksi selvitykseksi, jos suppean raportin perusteella kuormituksen terveydellinen merkitys arvioidaan vähintään kohtalaiseksi.

Työpaikkaselvityksen pohjalta voidaan tehdä myös muita suunnattuja selvityksiä, joita ovat työfysioterapeutin tai työterveyspsykologin suunnatut selvitykset työsuojelupäällikön luvalla.

Erityistyölasien hankintaprosessi Pirhan erillisen ohjeen mukaan.

Muut ennaltaehkäisevät työterveyspalvelut (Kela korvausluokka I) sisältävät työterveyslääkärin, työterveyshoitajan, työfysioterapeutin ja työterveyspsykologin etäpalvelut ja vastaanotot erikseen sovitusti. Palvelusisältöön kuuluvat terveystarkastukset virkaa varten, työkyvyn tueksi ja ajokorttitarkastukset määritellyin kriteerein, työfysioterapeutin työpaikkakäynnit terveydellisin perustein, erikoislääkärikäynnit toimintasuunnitelman mukaisesti, laboratorio-, kliinisfysiologiset ja kuvantamistutkimukset sekä kriisityön. Työterveysneuvottelu on menetelmä, jolla sovitaan työssä jatkamisen tai työhön paluun järjestelyistä, vastuista ja seurannasta. Yksinkertaisissa tilanteissa voidaan käyttää nopeutettua neuvottelua.

Tietojen anto, neuvonta ja ohjaus ryhmille ja työyhteisöille sisältää työfysioterapeutin työergonomiaohjauksen työpaikkaselvityksien toimenpide-ehdotuksiin, näyttöpäätetyöhön tai kotiin vietäviin palveluihin sovituin kriteerein. Vuodelle 2027 on suunniteltu lisäksi työterveyspsykologin ohjaamat esihenkilöryhmät ja työterveyspsykologin ohjaamat kohdennetut työyhteisöryhmät

Työterveysyhteistyöpalavereita toteutetaan vuosittaisen toimintasuunnitelmapäivityksen, palvelulinja- ja tehtäväaluekohtaisten yhteistyöpalavereiden, ohjausryhmän, operatiivisen ryhmän sekä työsuojelun, Kevan ja työhyvinvointikoordinaattoreiden kanssa pidettävissä tapaamisissa. Toimintasuunnitelma käsitellään vuosittain yhteistoimintaelimessä ja työsuojelutoimikunnassa.

Kuntoutustarvetta arvioidaan jatkuvasti ja ohjataan soveltuvaan kuntoutuspalveluun. Vuodelle 2027 tavoitellaan neljää Kiila-kuntoutuskurssia. Lisäksi mielenterveyden varhaiseen tukeen hyödynnetään Terapiat etulinjaan -toimintamallia ja Terapianavigaattoria.

Pirkanmaan hyvinvointialue vastaa työnantajan sisäisistä muutoksen tuen toimista. Työterveyshuollon tukitoimet keskittyvät yksilötasolle.

Työterveyspainotteinen sairaanhoito (Kela korvausluokka 2) on työkykyä tukeva, työnantajan järjestettäväksi säädettyä työterveyshuoltoa täydentävä palvelu. Sopimukseen kuuluvat rajatut käynnit, tutkimukset, kuvantaminen ja toimenpiteet. Sairaanhoitopalveluita voi käyttää lähivastaanotolla, puhelimitse, videovastaanotolla, chatissa ja Pirten digiklinikalla. Viikonloppuisin työterveyslääkärin chat-palvelu ei ole käytössä. Viikonloppupalvelut on tarkoitettu työvuorossa oleville, kun arvio on työn tekemisen tai poissaolon vuoksi välttämätön

Muut lisäpalvelut (Ei Kela-korvattava toiminta, KL 0) sisältävät sairaanhoitajan vastaanotot, lyhytterapiakäynnit, toimintaterapeutin käynnit rajauksin sekä rokotukset.

Työterveyshuollon ja hyvinvointialueen välinen yhteistyö on suunnitelmallista ja tavoitteellista toimintaa. Sopimusosapuolet tapaavat säännöllisesti ja neuvottelevat yhdessä koko Pirkanmaan hyvinvointialuetta koskevista työterveysyhteistyön linjauksista ja painopisteistä sekä laativat toiminnan painopisteistä kattotoimintasuunnitelman vuosittain.